

lov a 700.000 juhoslovanov, kým v Itálii žije 355.292 Jugoslovanov.

Troma diktatúrami majú byť Slovania pozbavení svojho mora na 3 miestach. Nemeckou revíziou: mora Baltického, maďarskou: Dunaja, italskou: Jadranu. *Slovanské more je nielen otázkou hospodárskej výhody, ale aj politickej nezávislosti a prestíže. Ztratením jeho sa ztráca znova ľahko nabytá samostatnosť a upadajú znova v politickú a hospodárskú závislosť tým, ktorí ich už raz premohli, ponížili a mnohých zničili.* (Rusko vynechávame, lebo by 1. ľahko snieslo byť nazvané národné, slovanské; 2. nemuselo bojovať o získanie mora a ani sa snažiť o jeho udržanie.)

Pramene: »Dunaj a Bratislava«, »Kultúra« č. 78, 1927; Milan Frič. »Dziesiętioro o Pomorzu«. Wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego, Toruń 1933. »Polsko a moře«, »O hosp. životě Polska a jeho stycích s Čsl.«. Mladá Boleslav; Lubaczewski. »Prusy Wschodnie: Przeszłość i Terażniegosc«. Poznańska Univerzita 1932. »Stan Posiadania Ziemi na Pomorzu«. Instytut Bałtycki. »Přístav Gdynia«. Polskočsl. hosp. komitét, Praha 1930. »Užhorodská anketa o snížení želez. tarifov«. Košická obch. komora.

Z p r á v y

Osecká katastrofa a reforma horného zákona. *Vzrušení z hornické katastrofy v Oseku již pominulo, takže s určitou objektivitou můžeme dnes posuzovati tuto strašnou událost. Hornictví je obor lidského zaměstnání s největší možností rizika. Podle statistiky však — díky školení našich odborníků — jsou uhelné doly v Československu v hornictví celého světa zařaděny mezi oněmi státy, kde je nejméně smrtelných úrazů. Bezpečněji zařízeny doly než u nás jsou v Evropě pouze v Anglii, Francii a Německu. Bezpečnost dolů by se nezměnila jejich provozem ve státní správě. Že bylo třeba zvýšené bezpečnosti v dolech, ukazují legislativní práce v oboru horního práva. Již v minulém roce byla projednána novela k hornímu zákonu v senátě. Nyní právě toto usnesení senátu bylo podkladem k další úpravě horního zákona ve sněmovních výbo-rech a plenu a osnova po schválení senátem stává se zákonem. Podstatou novelisace je »povinnost zabezpečení první pomoci při podnikových úrazech a nehodách«. Dále se stanoví prohlídky dolů báňskými úřady (jež dosud se konaly a byly povinné) bez odkladu i k žádosti závodní rady. Sazby pokut se zvyšují na desateronásobek dosavadní výměry. V návrhu čl. I. stanoví se pojem »nebezpečí většího rozsahu« a možnost odnětí horního oprávnění i s příslušenstvím, kteréžto oprávnění může převzít stát. To je podstatné novum ještě s čl. III., podle něhož může býti zavedena v nucená správa báňského závodu, neděje-li se provoz s náležitým osazenstvem, je-li ohrožen veřejný pokoj a pořádek, při ohrožení života a zdraví zaměstnanců a z jiných ještě důvodů. Konečně dlužno upozorniti na čl. V.,*

kde může vláda z důvodů veřejného pořádku, bezpečnosti státu a provozu vydati předpisy o »přiměřené jazykové způsobilosti závodních správců, inženýrů a dozorců«. Doufáme, že toto nařízení bude také urychleně vydáno, neboť zvláště v tomto směru jsou značné stesky. Kdo jen poněkud přišel do styku s praktiky z oboru horního a hutního podnikání — ten ví, jak to tu vypadá po stránce národnostní. Ze státních a podnikově státních zaměstnanců je valná většina Čechů. Jinak je tomu v podnicích soukromých, kde se setkáme se značným procentem příslušníků menšiny německé, ba co je horšího s cizinci na význačných místech. Nedávná interpelace poslance Dubického ve sněmovně tomu zvláště nasvědčuje. O těch pak nelze všeobecně tvrdit, že ovládají státní jazyk tak, aby se mohli s dělnictvem dohovoreti — neb to je opětně většinou české. Proto lze vítati čl. V., avšak ostrost opatření byla zmírněna vložení slova »přiměřené« jazykové způsobilosti. Největší obavu však nutno míti o bezpečnost a obranu státu. Tu bude hráti průmysl horní a hutní význačnou roli. Proto jest trvati zásadně na obsazení míst vedoucích našimi příslušníky — Čechy. Víím ze zkušenosti, jak je to těžké, neboť německé závody nerady přijímají Čechy a také nezpracují je v některých speciálních oborech. Mají-li pak povinnost nahraditi tuto cizozemskou sílu naším příslušníkem (i Němcem), stanoví pro něj takovou kvalifikaci, že podobný uchazeč se v celé republice nenajde. Proto nesmíme pouštěti tyto okolnosti ze zřetele a v šem mladým kolegům doporučuji je nepřerátati horní právo.

Dr. H.

VÝROČÍ. Dne 8. ledna t. r. dožil se 70 let známý pražský advokát Dr. Ant. Schauer. Začal svá studia ještě na nerozdělené universitě pražské a po rozdělení přešel na českou právnickou fakultu. Od r. 1893 je advokátem v Praze. Přes velikou svou činnost praktickou nezapomínal na práci teoretickou, již věnoval řadu článků v Právniku, České advokacii i Právnických rozhledech a v Ottově slovníku naučném. Byl také poslancem na zemském sněmu českém po Pantůčkovi až do anenských patentů 1913. Z velikých procesů sluší zejména vzpomenouti jeho zastupování pražských obecních starších v procesu proti centrálnímu řediteli Kestrankovi, který obvinil sbor obecních starších, že se dal podplatit v dodávce rour pro pražský vodovod z Káranného od francouzské železárně v Pont-à-Mousson. Také za války vystoupil na obhajobu jazykových práv pražské Obchodní komory. Jest členem vedle řady hospodářských podniků i Národní rady československé.

vr.

SALVATORE RICCOBONO SEDMDESÁTNIKEM. Dne 31. ledna oslavil sedmdesáté narozeniny romanista světového jména Salvatore Riccobono. Po dlouhých letech učitelského a vědeckého působení na universitě palermské, přerušeno jednorozčným pobytem ve Spoj. Státech, kde vyučoval v semináři washingtonském, který nese nyní jeho jméno (The Riccobono Seminar of Roman Law) a cyklem přednášek, pořádaných r. 1924 na universitě oxfordské, byl povolán r. 1931 do Říma na starobylou Sapienzu a r. 1932 jmenován členem Král. Akademie.

Ricc. je hlavou školy, která učí, že právo, obsažené v justiniánské kompilaci, není leč výsledkem po tři století nepřetržitě pokračující fuse práva civilního s právem praetorským, za postupného vedení pravovědy a nové praxe soudní (cognitio extra ordinem) a dále popírá, že by tento pochod k ucelenému právnímu řádu byly podstatně působily vlivy cizí, t. j. řecko-orientální. Mezi Papinianem, posledním tvůrčím duchem kla-